

SARDAR PATEL UNIVERSITY
TY BA (External) Examination
Friday, 7 March 2014
10.30 am to 1.30 pm

Gujarati Literature Paper VII

મધ્યકાલીન ગ્રંથકાર : શામળ

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા (૨૦) છે.

પ્રશ્નપત્રમાં આપેલ પ્રશ્નક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

- પ્ર.૧ પદ્યવાર્તાના સ્વરૂપગત લક્ષણોને આધારે શામળકૃત 'મદનમોહના'નું મૂલ્યાંકન કરો.
અથવા
- પ્ર.૧ 'શામળનાં પુરુષપાત્રો કરતાં સ્ત્રીપાત્રો વધુ ચઢિયાતાં છે.'- 'મદનમોહના' પદ્યવાર્તાને કેન્દ્રમાં રાખી આ વિધાનની ચર્ચા કરો.
- પ્ર.૨ 'નંદબત્રીસી'ને આધારે શામળ ભટ્ટની પદ્યવાર્તાકાર તરીકેની સિદ્ધિ મર્યાદાઓ જણાવો.
અથવા
- પ્ર.૨ 'નંદબત્રીસી' પદ્યવાર્તાને કેન્દ્રમાં રાખી શામળ ભટ્ટની પાત્રાલેખનકલાનો વિગતે પરિચય કરાવો.
- પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો : 'અ' માંથી એક અને 'બ' માંથી એક
 (અ) 'મદનમોહના'માં રસનિરૂપણ
અથવા
 (અ) 'મદનમોહના'માં આડકથાઓનું મહત્વ
 (બ) 'નંદબત્રીસી'માં શામળની વર્ણનકલા
અથવા
 (બ) 'નંદબત્રીસી'માં સમસ્યાનિરૂપણ
- પ્ર.૪ અભ્યાસનિયત કોઈપણ કૃતિ રહી ન જાય તે રીતે ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નના મુદ્દાસર જવાબ આપો.
 (૧) મોહનાના અભ્યાસ વખતે મધુસુદન રાજા કયો પ્રપંચ રચે છે ? શા માટે ?
 (૨) ગાણિકા મોહનાને ફસાવવા કઈ યુક્તિ કરે છે ? મોહના તેને કેવી રીતે નિષ્ફળ બનાવે છે ?
 (૩) 'સહસા કામ ન કરવા વિશે'ની દષ્ટાંતકથા કહેવા પાછળ મદનનો કયો ઉદ્દેશ રહેલો છે ?
 (૪) 'નંદબત્રીસી'ના મંગલાચરણમાં શામળે કયા દેવી-દેવતાઓની સ્તુતિ કરી છે ? શા માટે ?
 (૫) પ્રધાન વિરોધન નંદ રાજાની હત્યા શા માટે કરે છે ?
 (૬) પશ્ચિમી અને પોપટ કામાતુર રાજાને અટકાવવા કઈ યુક્તિઓ કરે છે ? રાજા પર તેની શી અસર થાય છે ?
- પ્ર.૫ અભ્યાસનિયત કોઈપણ કૃતિ રહી ન જાય તે રીતે ગમે તે ત્રણ પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો.
 (૧) 'સહસા ન કરે કાંમ, જે હોએ પંડીત પુરા
 સહસા ન કરે કાંમ, જે સત્યવાદી સુરા'
 (૨) 'સભા દેખતાં સાચું કહું, વેદ પલાવુ વાક્ય
 નર બીજો સરખો તંમો, તો નીશ્ચે કાપું નાક'
 (૩) 'સ્ત્રી-ભરધારનો સંગ નહી, નહી કાઆમાં કાંમ
 નર-નારી તારે થસું, જયાહારે જાસું ગાંમ'
 (૪) 'સતીની નંદા ન કરું હું આપ સ્ત્રી નંદે સ્ત્રીહત્યા પાપ'
 (૫) 'જો સાચુ બોલે વહેવાર તો ઉગરે તાહારો ભરધાર'
 (૬) 'પ્રીત પરનારી-સૂ જેણે કરી રૂઠો દૈવ તેહેને તો હરી'

###